

Univerzita Karlova

Filozofická fakulta

Ústav českých dějin

Historické vědy – České dějiny

Autoreferát (teze) disertační práce

*Kapucínský řád a jeho působení v Čechách a na Moravě
(1673–1783)*

*Capuchin Order and its activities in Bohemia and Moravia
between 1673–1783*

vedoucí práce: Prof. PhDr. Jiří Mikulec, CSc.

2019

PhDr. Marek Brčák

1) Cíle a témata práce

Dějiny řeholních řádů působících v českých zemích v období raného novověku se po roce 1989 zařadily mezi vyhledávaná témata, která historikům nabízejí široké pole k bádání, protože v období vlády komunistické strany probíhal jejich výzkum v dosti omezené míře. Význam studia řádových dějin nespočívá jen ve vlastním výzkumu tohoto nepominutelného fenoménu, ale také v možnostech, které přináší pro studium vývoje společnosti jako celku. Kláštery hrály po většinu raného novověku významnou úlohu nejen jako důležitá náboženská, ale i kulturní centra. Problematice působení řeholních řádů na jejich okolí v barokní době byla v moderní historiografii již věnována značná pozornost, avšak dosud se soustřeďovala především na jezuitský řád, který v tomto období měl z jednotlivých církevních řádů patrně největší vliv na tehdejší společnost. Studium ostatních řeholních společenství přitom zůstává poněkud neprávem stranou, a to i přesto, že v určitých částech raně novověké společnosti v českých zemích byl jejich vliv i větší. Předložená disertační práce by měla přispět k rozšíření poznání monasteriologické problematiky, jelikož pojednává o kapucínském řádu, který se co do rozsahu působení Tovaryšstvu Ježíšovu do určité míry vyrovnával, a to přinejmenším počtem členů a domů.

S historií kapucínského řádu v českých zemích v raném novověku je spojena celá řada témat, která lze v rámci ní studovat, ať už se jedná například o jedince v řádu, jeho řeholní každodennost, literární produkci jednotlivých kapucínů, kult řádových světců atd. Věnovat pozornost všem těmto problémům není v rámci disertační práce možné, a proto jsem si vybral pouze tři konkrétní oblasti, jimiž se budu zabývat a jež pokládám z různých důvodů za stěžejní.

První oblastí, kterou se zaměřuji, je historiografická a archivní činnost zdejších kapucínů. Touto problematikou se zabývám zejména proto, že nám ukazuje formování kolektivní paměti, což je v současné době jedno z nejdiskutovanějších témat v historickém bádání. V rámci této kapitoly též představuji širokou škálu institucí, které ve svých fondech uchovávají prameny k dějinám kapucínského řádu.

Druhou oblastí, kterou v disertaci podrobněji rozebírám, je historický vývoj česko-moravské provincie. Zaměřuji se především na základní kvantitativní měřítka (počty řeholníků a klášterů), podle nichž lze sledovat její případný rozvoj či regresi. Dále se věnuji kritériím, která byla určující při výběru lokalit, ve kterých měly být založeny nové kláštery. Zároveň se zabývám okolnostmi spojenými se vznikem těchto domů, zejména tím, kdo všechno do procesu založení vstupoval (provinční kapitula a představení, fundátor, panovník, ordináři diecézí, farní klérus či městské rady). Na druhou stranu poukazuji na důvody, které nejčastěji vedly k neuskutečnění plánovaného založení kapucínského kláštera. Pozornost je zaměřena i na

misijní aktivity členů česko-moravské provincie, které patří k nejzákladnějším posláním řádu. To vše nám totiž pomáhá lépe pochopit zdejší činnost kapucínů.

Poslední oblastí, kterou se v disertační práci zabývám, je otázka vzájemných interakcí kapucínů s okolním světem. Jedná se o téma, bez kterého dle mého názoru nelze interpretovat dějiny tohoto mendikantského společenství, jehož rozkvět či úpadek je přímo závislý na získávání nových řeholníků a dobrodinců. Otázka mechanismů, které kapucíni používali při navazování a prohlubování sociálních kontaktů, je nejen u nich, ale i u dalších žebravých řádů, úzce spjata s péčí o pozitivní obraz řádu. Z tohoto důvodu se v disertaci zabývám zejména jednotlivými možnostmi sebe prezentace řádu, a to zejména skrze sběr almužen, kazatelství, náboženská bratrstva a terciářské komunity, zповědní činnost atd.

2) Prostorové a časové vymezení

Disertační práce se zabývá dějinami kapucínských konventů v Čechách a na Moravě. Toto geografické vymezení však není z hlediska historického rozsahu česko-moravské kapucínské provincie zcela úplné, protože vedle českých a moravských konventů k této provincii náležely také řeholní domy ve Slezsku. Působení kapucínského řádu ve Slezsku je opomenuto především proto, že v této vedlejší zemi Koruny české v námi sledovaném období byla tolerována jak katolická, tak i luteránská konfese. Z toho důvodu zde fungovala interakce řádu a společnosti zcela jinak, než jak je nastíněna v této práci na příkladu českých a moravských konventů, které existovaly v katolicky monokonfesním prostředí.

Z časového hlediska je disertační práce vymezena léty 1673–1783. Rok 1673 je datem ustanovení česko-moravské provincie kapucínského řádu. Horní mezník tvoří rok 1783, kdy se tato provincie rozděluje a vzniká samostatná česká a moravská provincie kapucínů. Poslední třetina vymezeného časového období se zároveň kryje s osvícenskými náboženskými reformami (Marie Terezie a Josefa II.), které se velice dotkly i kapucínského řádu (rušení jednotlivých klášterů, omezení přijímání noviců tzv. numerus clausus, zrušení náboženských bratrstev a třetích řádů atd.).

3) Metodologické přístupy a metody práce

V disertační práci pracuji s několika historickými metodami, v návaznosti na primární monasteriologické postupy, v ní používám především komparaci, kterou využívám při srovnávání kapucínského řádu s ostatními řeholními společenstvími. Dále pracuji pomocí metod historické biografie, prosopografie a statistiky, které mi umožnily sledovat například

značnou dynamiku v řádových funkcích, migraci mezi konventy, průměrnou délku působení řeholníka na jednom místě, průměrný věk kapucína při jeho vstupu do řádu či jeho geografický a částečně i sociální původ. V neposlední řadě jsou v disertační práci akceptovány přístupy, historické antropologie, s nimiž pracuji, když popisují kapucínskou každodennost.

Poměrně málo byly kláštery v období raného novověku zohledněny v souvislosti s konfesionalizačním paradigmatem, což pokládám za určitý nedostatek. V návaznosti na práci Hillarda von Thiessena¹ zkoumám i roli kapucínského řádu v procesech katolické reformy a utváření barokní zbožnosti.

Otázka získávání a oslovování podporovatelů u mendikantů je úzce spjata s formováním a péčí o pozitivní obraz řádu, což potvrdil i výzkum Veroniky Čapské² a Martina Elbela.³ Koncept sebe prezentace, rozpracovaný původně kanadským sociologem Ervingem Goffmanem (1922–1982),⁴ se v historickém badání prosadil zejména při studiu společenských elit (panovník a šlechta), což platí i pro české prostředí. Domnívám se v návaznosti na teze V. Čapské, že lze tento koncept s úspěchem aplikovat i na řeholní řády, jejichž rozvoj a hmotné zabezpečení se odvíjelo od schopnosti získávat řeholní dorost a světské podporovatele, které řád dokázal přesvědčit právě díky svému propagovanému řeholnímu ideálu, respektive svou sebe prezentací v rámci každodenního působení.

4) Historická paměť česko-moravské kapucínské provincie

K dějinám kapucínského řádu v českých zemích se dochovalo v porovnání se situací v jiných řeholních řádech velké množství archiválií, což je dáno nejen tím, že se jim z velké části vyhnuly těžké ztráty, které utrpěly archivy jiných řeholních řádů v obdobích josefinismu a později komunismu, ale i především propracovanou řádovou organizací, při níž byl kladen velký důraz na archivní a historiografickou praxi. Každý klášter měl totiž povinnost svědomitě se starat nejen o svůj archiv, ale musel si vést svoji pamětní knihu a diárium. Kromě toho z něj byly každoročně zasílány do provinčního ústředí zprávy, které informují o dění v něm za uplynulý rok. Obdobný systém fungoval jen u Tovaryšstva Ježíšova. Prameny kapucínské provenience lze využít mnohem širěji než jenom ke studiu řádové historie, neboť obsahují

¹ Hillard von THIESSSEN, *Die Kapuziner zwischen Konfessionalisierung und Alltagskultur. Vergleichende Fallstudie am Beispiel Freiburgs und Hildesheims (1599–1750)*, Freiburg im Breisgau 2002.

² Veronika ČAPSKÁ, *Představy společenství a strategie sebe prezentace. Řád servitů v habsburské monarchii (1613–1780)*, Praha 2011.

³ Martin ELBEL, *Město a klášter. Františkánský konvent v raně novověké Olomouci*, Praha 2017.

⁴ Erving GOFFMAN, *Všichni hrajeme divadlo. Sebe prezentace v každodenním životě*, Praha 1999. Poprvé byla práce vydána v roce 1959 pod názvem *The Presentation of Self in Everyday Life*.

významné informace i k politickým a kulturním dějinám celých českých zemí či k regionálním dějinám lokalit, v nichž řád působil.

5) Dějiny česko-moravské kapucínské provincie (1673–1783)

Dějiny kapucínského řádu v Čechách a na Moravě v letech 1673–1783 tvoří dvě rozdílná období. První etapa, která je ohraničena z jedné strany rokem ustanovení česko-moravské provincie (1673) a z druhé rokem zahájení války o dědictví rakouské (1740), je bezesporu zlatým věkem řádu v tomto prostoru. Naopak následující časový úsek 1740–1783 uzavřený rokem 1783, kdy se česko-moravská provincie rozděluje na dvě samostatné provincie českou a moravskou, je dobou stagnace zdejších kapucínů.

V letech 1673–1740 došlo k založení osmi nových klášterů (Fulnek, Opočno, Žatec, Zákupy, Rumburk, Třebíč, Mnichovo Hradiště a Kyjov), čímž se počet zdejších konventů zvýšil o jednu třetinu. Rozkvět provincie se neprojevoval pouze v budování nových domů, ale také v rozšiřování těch stávajících (Brno, Vyškov, Jihlava, Mikulov, Roudnice nad Labem, Most, Znojmo a Olomouc), což se promítlo i do skutečnosti, že česko-moravská provincie byla kolem poloviny 18. století jednou z největších řádových provincií dle počtu členů.⁵ Její dlouholetý provinční ministr Serafín Melcher z Gluchořaz byl dokonce zvolen generálním představeným celého řádu (1754–1761).

Po roce 1740 však započala krize řádu v tomto prostoru, a to nejdříve v souvislosti s tím, že se kapucíni museli vyrovnat s negativními dopady válečných konfliktů, které tehdy mezi sebou opakovaně vedly rakouská a pruská monarchie. Z nich nejtíživější účinek mělo na nátlak Pruska nucené oddělení šesti slezských řeholních domů, při nichž působil 142 řeholníků, od česko-moravské provincie v roce 1754. Po skončení těchto válek se pak naplno projevila změna postoje státu k řeholním institucím. Provincie sice ještě do začátku 60. let 18. století prožívala období částečného rozmachu, jelikož tehdy došlo k dobudování zdejší klášterní sítě zřízením hospiců v Českém Brodě, Mělníce, Mariánské u Jáchymova, Prostějově a Náměšti nad Oslavou. Od druhé poloviny 60. let se však zcela změnila situace, církevní reformy Marie Terezie a zejména pak jejího nástupce Josefa II. totiž změnily principy řeholního života kapucínů. Obzvláště negativně řád vnímal skutečnost, že od roku 1789 měl zakázáno sbírat almužny. Jako kompenzaci za ušlé příjmy dostával finanční podporu z pokladny Náboženského fondu. Zákaz žebrání narušil každodenní vazby s okolím, které byly vytvářeny a udržovány

⁵ Nejvíce řeholníků čítala česko-moravská provincie v roce 1752, konkrétně 816 řeholníků. Oproti roku 1673, kdy byla ustanovena česko-moravská provincie, se počet řeholníků v ní působících zdvojnásobil.

právě hlavně skrze výběr almužen. Navíc pravidelný příjem byl v rozporu s nejzákladnějším řádovým ideálem chudoby. V 80. letech z rozhodnutí Josefa II. došlo ještě k rozdělení česko-moravské provincie (1783) a ke zrušení třetiny kapucínských klášterů, což spolu s ostatními reformami nastartovalo hlubokou krizi řádu v našich zemích, která trvala po celé 19. století.

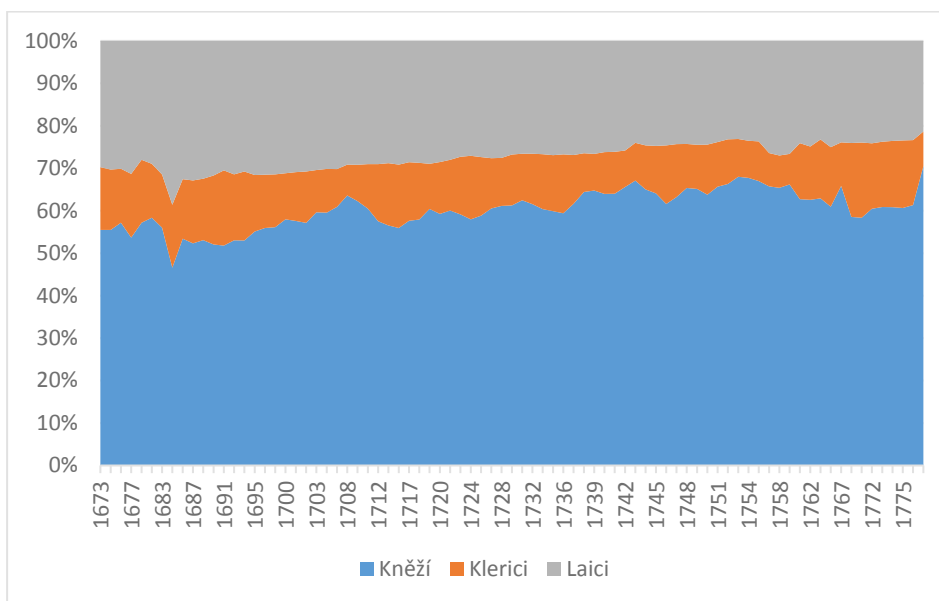
Výběr lokalit, kde vznikl kapucínský klášter, byl dán potřebami samotné provincie (cestování mezi řeholními komunitami, snazší výběr almužen, nepřítomnost kláštera jiného mendikantského řádu), viz založení hospiců v Českém Brodě a Náměšti nad Oslavou, které usnadňovaly spojení mezi Prahou a Brnem. Dále místo vzniku ovlivnilo přání řádu zakládat svoje nové domy v místech, kde bylo obyvatelstvo vystavováno většímu působení nekatolických kněží, a proto se kapucíni v této době zaměřují na Slezsko a na příhraniční oblasti sousedící se Saskem. Argument vytvoření ochranné hráze proti pronikání luteránství se uvádí například při založení konventů v Rumburku a Zákupech. Nesmíme se však domnívat, že vznik nového kláštera kapucínů byl pouze výsledkem zájmu a potřeb samotné provincie. Bez podpory dobrodinců ochotných hradit jejich výstavbu by bylo jakékoliv nové založení nemožné. Naopak vybudování domu mohlo být zmařeno z mnoha příčin, nejčastěji se ale opakují tyto: konkurence jiného řeholního řádu, lpění na strohé řádové architektuře, malý stupeň urbanizace lokality, nedostatek financí a smrt donátora atd.

Česko-moravská provincie byla ve sledovaném období natolik personálně zajištěná (viz dále), že se mohla věnovat ve velké míře i zahraniční misijní činnosti. Čeští kapucíni měli nemalý podíl na etablování kapucínského řádu v Uhrách a zejména pak v Polsku. Kromě toho působili jako misionáři ještě v Rusku, Gruzii a Persii. Velký rozvoj řádu, kromě dostatečně silného dorostu, umožnilo i několik dalších okolností. Jedním z určujících faktorů napomáhajících rozkvětu kapucínského řádu na našem území byla velká podpora, kterou řád dostával od jednotlivých šlechtických rodů, z nich zejména Lichtenštejnové, Lobkovicové a Valdštejnové patřili k jeho velkým dobrodincům. Díky podpoře šlechty došlo k založení hned 10 kapucínských konventů z celkových 13 klášterů, které vznikly ve sledovaném období a prostoru. Za pomoci měšťanského kapitálu v druhé polovině 18. století byly zakládány jen tzv. hospice, tj. menší řeholní domy. Dalším rozhodujícím faktorem velkého rozmachu kapucínů u nás byla jejich malá finanční náročnost, díky které i snadněji získávali donátory. Jako důležitá se též ukázala být subvence, kterou řád získával od panovnické rodiny a pražských a olomouckých loci ordináriů, byť v porovnání s podporou, kterou od nich čerpal před rokem 1673, byla mnohem menší. Kapucíni totiž tehdy nevnímali již pouze pozitivně, především v souvislosti s jejich dřívějším velmi aktivním zapojením do probíhající rekatolizace

českých zemích, ale už i jako nepříliš užitečný mendikantský řád, který ekonomicky zatěžuje společnost.

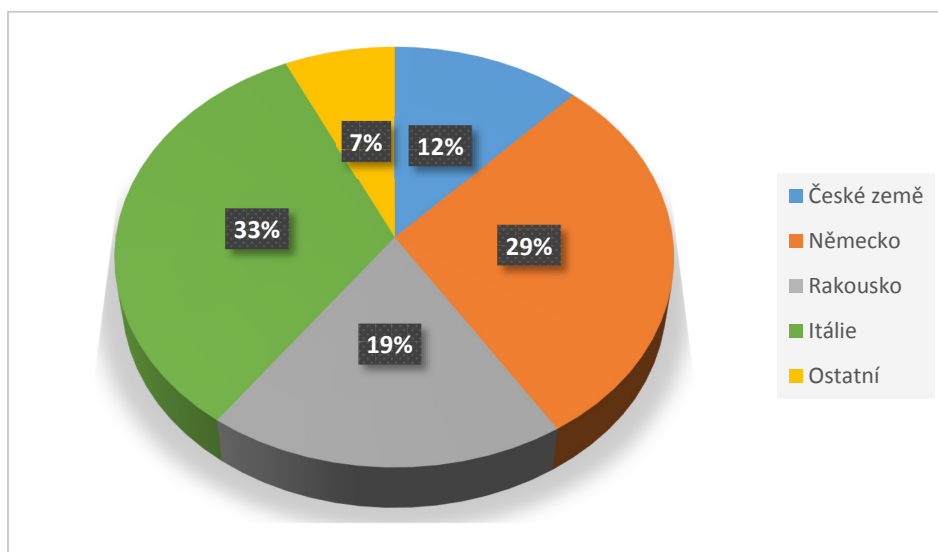
6) Členové česko-moravské provincie 1673–1783

Mezi léty 1673–1783 do česko-moravské provincie vstoupilo celkem 2282 kapucínů (1696 do noviciátu pro kněze a 586 do noviciátu pro laiky). Průměrný věk kapucína při vstupu do česko-moravské provincie v letech 1673–1783 byl 20,8 let (19,8 u noviců-kleriků a 23,7 u noviců-laiků – u nichž ale častěji není uvedeno v katalozích rok narození). Naopak průměrný věk dožití u kněží 55,8 a u laiků 58,7 let. Laičtí bratři v této době dosahovali konstantně téměř 30% zastoupení v rámci provincie. Podíl kleriků-studentů, tj. kapucínů, kteří již složili sliby, ale ještě neukončili řádovou formaci a zároveň jim ještě nebylo uděleno kněžské svěcení, představoval každoročně vždy mezi 10 až 12%. Zastoupení trvalých kleriků (tzv. *clerici perpetui*) tj. těch, kteří neuspěli při studiu a nemohli se tak stát kněžími, tvořilo 2 až 3%. Kněží pak bylo kolem 55%, přičemž jedna pětina z nich byla tzv. kněz-student, tj. kapucín, který již obdržel kněžské svěcení, ale neměl dokončeny poslední ročníky teologie. Tomuto přirozenému profesnímu složení provincie, které odpovídalo generační výměně bratří, pak zasadily těžkou ránu reformy Marie Terezie a Josefa II., které se týkaly řeholního života. V jejich důsledku česká a moravská provincie od 90. let 18. století výrazně stárly, jelikož jim chyběl řádový dorost, a zároveň tak vymíraly. K tomu téměř velká část kapucínů působila mimo konventy, nejčastěji jako diecézní kněží.

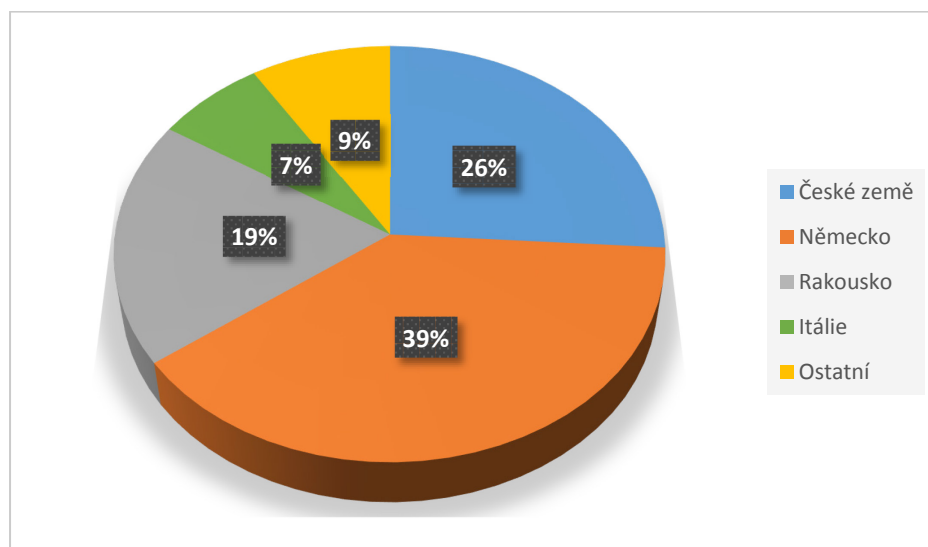


Vývoj profesního složení česko-moravské provincie v letech 1673–1783

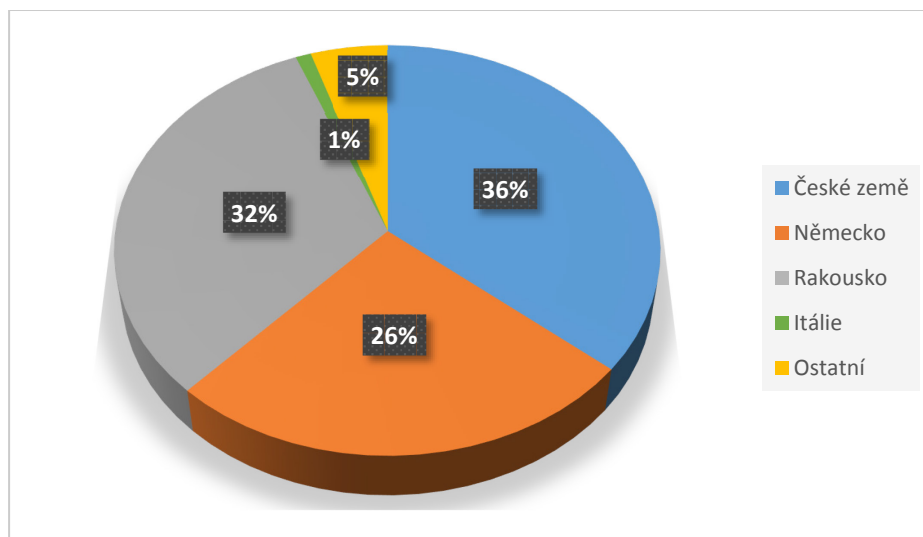
Co se týče geografického původu kapucínů, kteří vstoupili do česko-moravské provincie, jich nejvíce pocházelo z českých zemí a to 2100 (1260 z Čech, 530 z Moravy, a 282 ze Slezska, 16 z Horní Lužice a 12 z Kladska). Dále z území dnešního Rakouska (77) a Německa (72). Ostatní kapucíni přišli do provincie z tehdejšího polského království (9), z apeninského poloostrova (8), z Uher (7), z území tehdejšího raně novověkého Lucemburska (5), z území dnešní Francie (2), z území dnešního Slovinska (1) a Dánska (1). Jen u 2 řeholníků se bohužel nepodařilo určit lokalitu jejich původu. V průběhu 17. a 18. století se tak neustále navyšuje zastoupení kapucínů, kteří se narodili v českých zemích.



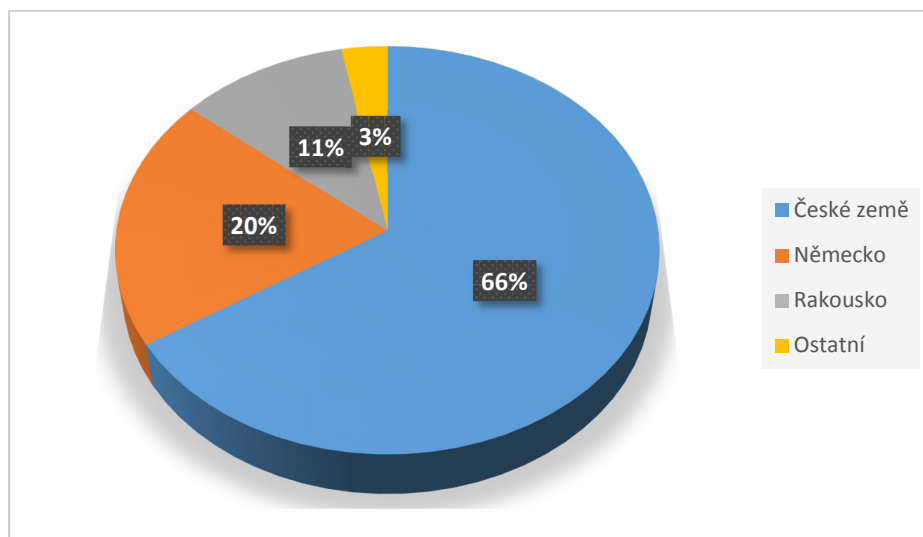
Geografický původ členů žijících v česko-rakouské provincii v roce 1618



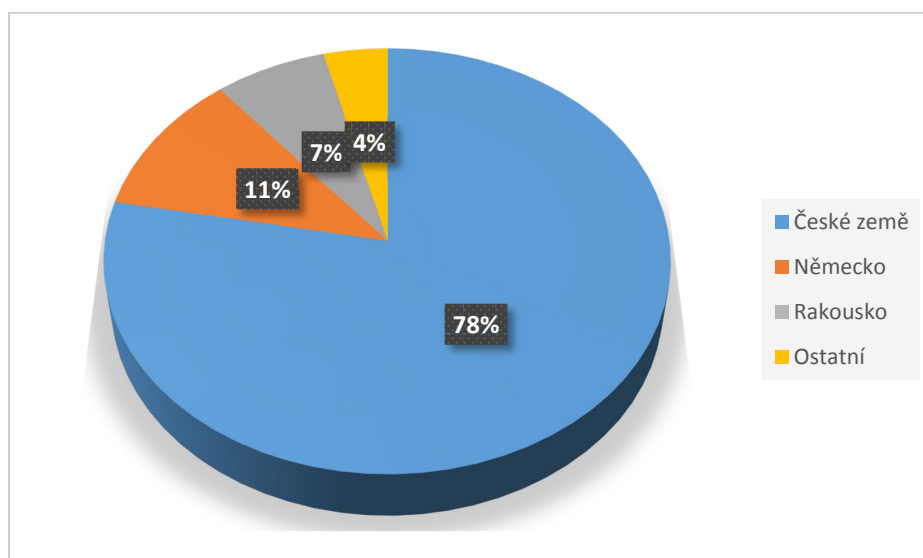
Geografický původ členů žijících v česko-rakouské provincii v roce 1648



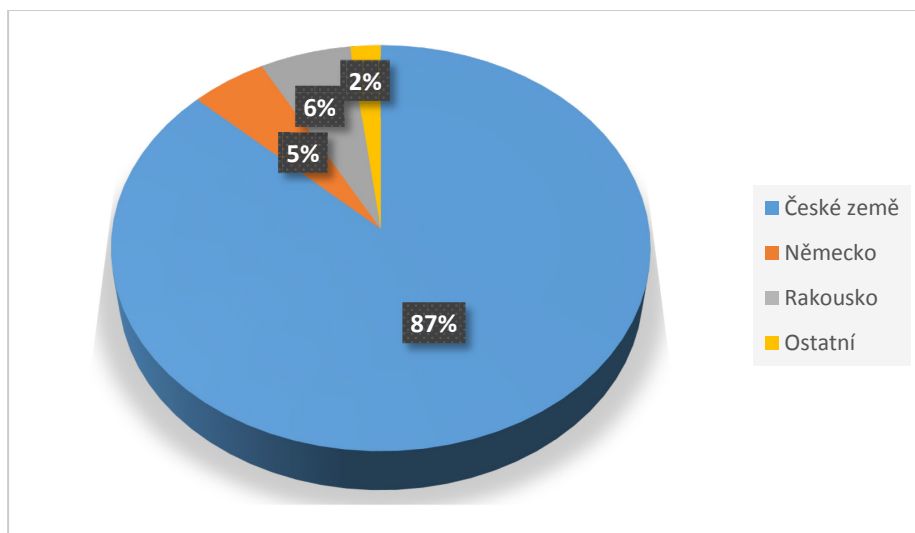
Geografický původ členů žijících v česko-rakouské provincii v roce 1673



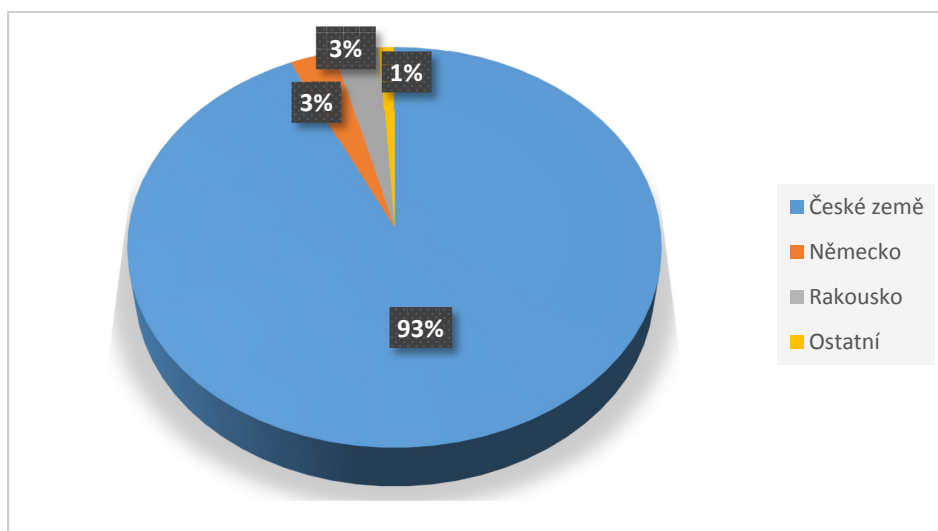
Geografický původ členů žijících v česko-moravské provincii v roce 1673



Geografický původ členů žijících v česko-moravské provincii v roce 1693



Geografický původ členů žijících v česko-moravské provincii v roce 1714



Geografický původ členů žijících v česko-moravské provincii v roce 1753

Kapucíni působící v česko-moravské provincii ve sledovaném období hovořili jak česky, tak i německy. Potvrzuje to výzkum katalogů kandidátů vstupu,⁶ kde se tato informace objevuje. V kategorii *utriusque*, tj. kapucíni hovořící oběma jazyky, byla téměř polovina řeholníků (49 %), dále mluvících pouze německy (28 %) a pouze česky (12 %). Znalost jednoho jazyka a to buď němčiny či češtiny se většinou uvádí u laických bratrů. Zastoupení částečně bilingvních je 11 %, z toho s preferencí němčiny 6 %, naopak s preferencí češtiny pak 5 %. U několika kapucínů se uvádí, že ovládali i další jazyky, znalost francouzštiny je doložena u čtyř, italštiny u dvou a maďarštiny u jednoho kapucína.

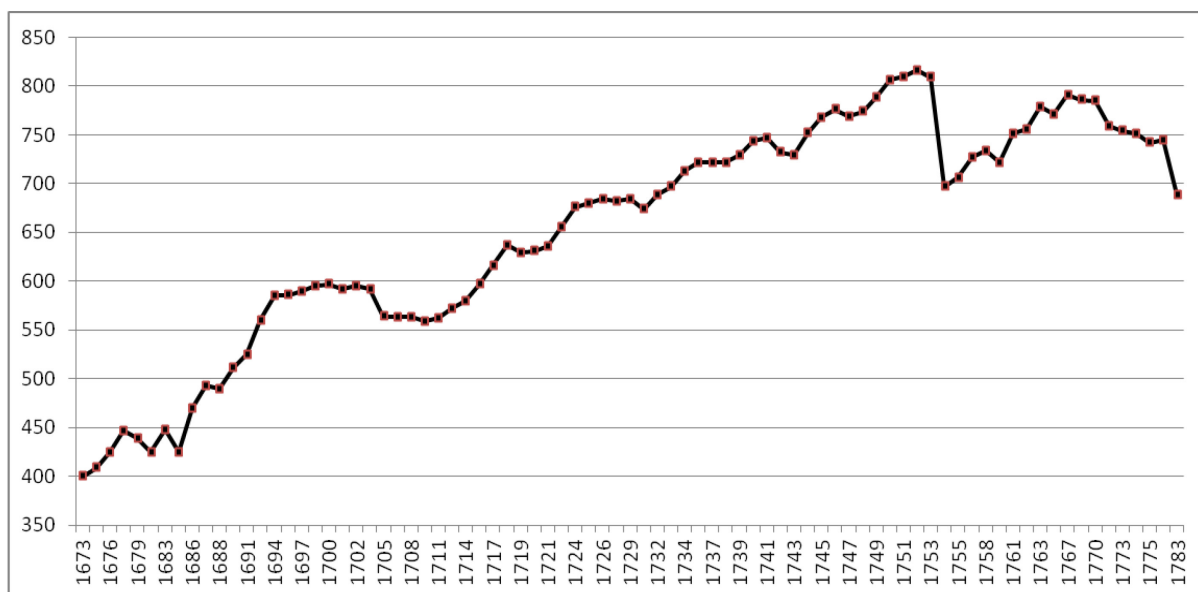
⁶ Kapucíni nepřijímali automaticky každého kandidáta v tomto období, například v letech 1720–1735 ze 1118 žadatelů vzali pouze 360 (32,2%), tj. bezmála jednoho ze tří.

7) Mezi konventem a světem

Kapucíni do styku se svým okolím přicházeli hlavně během sběru almužen a v rámci běžné pastorační činnosti, při níž kladli veliký důraz na kazatelství. Ve sledovaném období a prostoru měli ve své správě alespoň po nějakou dobu často nejvýznamnější kazatelny, které se nacházely ve městech, v nichž působili, a to jak v metropolitních (Praha, Olomouc, Litoměřice), tak i hlavních farních kostelech (Brno, Mikulov, Roudnice nad Labem, České Budějovice, Most, Vyškov, Praha-Nové Město, Litoměřice, Sušice, Chrudim, Sokolov, Kolín, Třebíč, Kyjov), což jim výrazně pomáhalo při oslovování a získávání potencionálních podporovatelů.

Kapucíni kromě základního duchovního servisu (zpověď, přístup k odpustkům, zádušní mše, přímluvné modlitby, pohřeb v řádovém kostele atd.) nabízeli svým mecenášům či obyčejným věřícím, navštěvujícím jejich řádové kostely, i možnost, jak obohatit svůj náboženský život o některé módní prvky dobové zbožnosti (poutě, loretánský kult, náboženské bratrstvo, terciářská komunita apod.). Z výzkumu sociální skladby členů vyplývá, že kapucínská náboženská bratrstva a třetí řády byly otevřeny všem příslušníkům společenských vrstev. Formálními členy jejich náboženských společenství ve vzácných případech byli i představitelé panovnické rodiny, dále se zde setkáváme se zástupci tehdejších předních šlechtických rodů, rovněž mezi nimi najdeme příslušníky městského patriciátu, ale i chudé měšťany či venkovany. Součástí sebe prezentace kapucínů byla i slavná velikonoční procesie, která řád organizoval například v Praze na Hradčanech a Brně. Některé kapucínské konventy byly také opředeny zázraky a legendami, čímž si lid mohl dokládat Boží vyvolenost tohoto řádu. Svoje renomé kapucíni získávali také díky obětavé pomoci těm nejpotřebnějším, tj. u lidí krátkodobě či dlouhodobě vyloučených na okraj společnosti, proto kapucíni obětavě pečovali o nakažené morem či se věnovali kaplanské službě v městských špitálech, žalářích a u vojenských posádek.

Lze uzavřít, že kapucínská sebe prezentace byla ve sledovaném prostoru a období velice úspěšná, a že ji ani časté konflikty neohrožily, jelikož řád získával stále nové podporovatele, a tudíž disponoval stabilní sítí svých příznivců. Její zdařilost lze nejlépe ukázat na tom, že řád v Čechách a na Moravě v raném novověku dokázal vybudovat celkem 30 klášterů, a na vývoji počtu členů česko-moravské provincie. Regrese přichází až v druhé polovině 18. století, a to v souvislosti s osvícenskými náboženskými reformami.



Vývoj počtu členů v česko-moravské provincii v letech 1673–1783

8) Výběr z pramenů

Vzhledem k množství použitých pramenů v disertační práci jsou v autoreferátu uváděny pouze instituce a archivní fondy, z nichž bylo vycházeno (podrobně jsou prameny uvedeny v závěrečném seznamu zdrojů disertační práce).

1) Hlavní archivní fondy:

Kapucínská provinční knihovna Praha: provinční letopisy, pamětní knihy a diára konventů, staré tisky atd.

MZA Brno: Gubernium; Kapucíni Brno; Kapucíni Kyjov; Kapucíni Mikulov; Kapucíni Prostějov; Kapucíni Vyškov; Kapucíni Znojmo.

NA: Archiv pražského arcibiskupství; Archivy českých klášterů zrušených za Josefa II; Kapucíni – provincialát a konventy.

SOA Litoměřice: Kapucíni Litoměřice; Kapucíni Most; Kapucíni Rumburk; Kapucíni Zákupy; Kapucíni Žatec.

SOA Plzeň, pobočka Klášter u Nepomuku: Kapucíni Sokolov.

SOA Plzeň: Kapucíni Sušice.

SOA Zámorsk: Kapucíni Opočno.

ZA Opava, pobočka Olomouc: Kapucíni Olomouc

ZA Opava: Kapucíni Fulnek.

2) Ostatní archivní fondy:

Archiv města Brna: AI/10 Stará tereziánská registratura ekonomická.

Archiv Národní knihovny: Veřejná a univerzitní knihovna Praha (1777–1918).

Archivio Segreto Vaticano: Fondo Favoriti-Casoni.

Archivum Generale Ordinis Fratrum Minorum Capuccinorum a Roma: signatura G24 (česko-moravská provincie).

Archiwum Archidiecezjalne we Wrocławiu: Archiwum Archidiecezjalne we Wrocławiu.

Archiwum Państwowe we Wrocławiu: Klasztor Kapucynów w Brzegu; Zbiór rekopisów archiwalnych; Zbiór S. B. Klozego.

Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu, Oddział Rękopisów, sign. IV Q 198d, *Fidelis reverendorum patrum seraphici ordinis sancti Francisci Minorum Capucinatorum in Provinciam Silesiae ingressus Relatio Per Patrem Iovitatum de Dola Burgundiae Sequanum eiusdem Ordinis Concionatorem accurate descripta Anno 1660.*

Hausarchiv der regierenden Fürsten von Liechtenstein Wien

Knihovna Národního Muzea, Oddělení rukopisů a starých tisků: Pamětní knihy a diára konventů.

Lobkowiczské sbírky Nelahozeves: Rodinný archiv Lobkoviců, Roudnice nad Labem.

MZA Brno: Bočkova sbírka; Cerroniho sbírka; Gubernium církevní oddělení; Hlavní registratura Ditrichštejnů v Mikulově; Jezuité Brno; Rodinný archiv Ditrichštejnů; Rodinný archiv Chorynských, Veselí nad Moravou; Sbírka matrik; Sbírka Historického spolku Brno; Sbírka rukopisů.

NA: České gubernium, České gubernium – Duchovní komise; České gubernium – Fundační komise; České gubernium – Komise pro likvidaci náboženských bratrstev; Františkáni – provincialát a konventy; Sbírka patentů; Sbírka prepisů z italských a vatikánských archivů

NK Praha: Oddělení rukopisů a starých tisků: Pamětní knihy a diára konventů

Österreichisches Staatsarchiv Wien, Allgemeines Verwaltungsarchiv, Unterricht und Kultus, Alter Kultus: Katholischer Kultus

Provinzarchiv der Kapuzinerprovinz Österreich-Südtirol, Niederlassung Innsbruck:

Provinzarchiv der ehem. Nordtiroler Kapuzinerprovinz

Provinzarchiv der Kapuzinerprovinz Österreich-Südtirol, Niederlassung Wien: Provinzarchiv der ehem. Wiener Provinz

SOA Litoměřice: Valdštejnská sbírka.

SOA Praha: Rodinný archiv Valdštejnů, Mnichovo Hradiště; Ústřední správa valdštejnských velkostatků, Mnichovo Hradiště, Bělá pod Bezdězem, Doksy; Sbírka matrik a původní listinný materiál

SOA Třeboň: Velkostatek Hluboká nad Vltavou.

SOA Zámorsk: Rodinný archiv Černínů-Morzinů, Vrchlabí; Rodinný archiv Colloredů; Rodinný archiv Lesliů, Nové Město nad Metují; Ústřední správa šlikovských velkostatků Jičíněves.

SOkA Hradec Králové: Biskupský archiv Hradec Králové.

ZA Opava, pobočka Olomouc: Arcibiskupství Olomouc; Metropolitní kapitula Olomouc.

ZA Opava: Augustiniáni ve Fulneku; Velkostatek Fulnek; Velkostatek Kobylá; Velkostatek Sovinec-Dolní Dlouhá Loučka.

9) Výběr z literatury

BAJGER, Matyáš, *Knihovny kapucínských klášterů v Čechách a na Moravě*, Knihy a dějiny 11–15, 2004–2008, s. 44–62.

BOBKOVÁ-VALENTOVÁ, Kateřina – OPPELTOVÁ, Jana, *Historiografické a biografické prameny v prostředí českých, moravských a slezských řeholních domů raného novověku. K formám zpřístupňování rukopisů a metodám jejich formálního a obsahového popisu*, FHB 30/1, 2015, s. 197–219.

BUBEN, Milan, *Encyklopedie řádů a kongregací v českých zemích*, tom. III./I., Praha 2006.

CATALANO, Alessandro, *Zápas o svědomí. Kardinál Arnošt Vojtěch z Harrachu (1598–1667) a protireformace v Čechách*. Praha 2008.

CORETH, Anna, *Das Eindringen der Kapuziner-Mystik in Österreich*, Jahrbuch für mystische Theologie 3, 1957, s. 9–95.

CORETH, Anna, *Pietas Austriaca. Fenomén rakouské barokní zbožnosti*, Roma – Velehrad 2013.

- ČAPSKÁ, Veronika, *Představy společnosti a strategie sebe prezentace. Řád servitů v habsburské monarchii (1613–1780)*, Praha 2011.
- ČAPSKÁ, Veronika, *Das Kloster als Hinterbühne? Die Problematik der Selbstrepräsentation eines Mendikantenordens am Beispiel der Serviten*, in: Heidemarie Specht – Tomáš Černušák (edd.), *Leben und Alltag in böhmisch-mährischen und niederösterreichischen Klöstern in Spätmittelalter und Neuzeit (=Monastica Historia 1)*, St. Pölten – Brünn 2011, s. 125–135.
- ČORNEJOVÁ, Ivana, *Tovaryšstvo Ježíšovo. Jezuité v Čechách*, Praha 1995.
- DOLA, Kazimierz, *Kapucyni w Nysie 1658–1810*, Opole 2012.
- DVOŘÁK, Max, *Maria Loreto am Hradschin zu Prag*, Praha 1883.
- ELIZONDO, Fidel (ed.), *Constitutiones Ordinis Fratrum Minorum Capuccinorum saeculorum decursu promulgatae Constitutiones antiquae (1529–1643)*, tom. I, *Constitutiones antiquae (1529–1643)*, Roma 1980.
- ELBEL, Martin, *Bohemia Franciscana. Františkánský řád a jeho působení v českých zemích 17. a 18. století*, Olomouc 2001.
- ELBEL, Martin, *The Making of a Perfect Friar. Habit and Reforms in the Franciscan Tradition*, in: Jaroslav Miller – Laszlo Kontler (edd.), *Friars, Nobles and Burghers-Sermons, Images and Prints, Studies of Culture and Society in Early Modern Europe*, Budapest 2010, s. 149–175.
- ELBEL, Martin, *Město a klášter. Františkánský konvent v raně novověké Olomouci*, Praha 2017.
- FLOROVSKÝ, Antonín Vasilejič, *Čeští jezuité na Rusi. Jezuité české provincie a slovanský východ*, Praha 1941.
- FOLTÝN, Dušan – SOMMER, Petr – VLČEK, Pavel, *Encyklopedie českých klášterů*, Praha 1997.
- FOLTÝN, Dušan a kol., *Encyklopedie moravských a slezských klášterů*, Praha 2005.
- GADACZ, Jan Ludvik, *Słownik polskich kapucynów*, tom. I–II, Wrocław 1985–1986.
- GAŽI, Martin – HANSOVÁ, Jarmila, *Svatyně za hradbami měst. Křížová hora u Českého Krumlova v jihočeských a středoevropských souvislostech*, České Budějovice 2012.
- GEYER, Roderich, *Wovon lebten die Kapuziner? Die Finanzgebarung eines Kleinstädtischen Bettelordensklusters im 17. und 18. Jahrhundert am Beispiel des Kapuzinerklosters in Tulln*, in: Thomas Aigner (ed.), *Abgekommene Stifte und Klöster in Niederösterreich*, St. Pölten 2001, s. 212–219.
- GOFFMAN, Erving, *Všichni hrajeme divadlo. Sebe prezentace v každodenním životě*, Praha 1999.
- HAVLÍK, Jiří, *Jan Fridrich z Valdštejna. Arcibiskup a mecenáš doby baroka*, Praha 2016.
- HOLZAPFEL, Heribert, *Handbuch der Geschichte des Franziskanerordens*, Freiburg am Breisgau 1909.
- HRBEK, Jiří, *Proměny valdštejnské reprezentace. Symbolické sítě valdštejnského rodu v 17. a 18. století*, Praha 2015.
- HSIA, Ronnie Po-chia, *The World of Catholic Renewal 1540–1770*, Cambridge 1998.
- IRIARTE, Lázaro, *Der Franziskusorden. Handbuch der franziskanischen Ordensgeschichte*, Altötting 1984.
- JOUZOVÁ, Miroslava, *Kapucínský klášter v Kolíně a jeho knihovna*, Archivní prameny Kolínska 15, 2009, s. 3–46.
- KAMSHOFF, Otto, *Eine Geislerbruderschaft in Prag*, MVGDDB 48, 1910, s. 54–59.
- KAŠPÁRKOVÁ, Jarmila, „Und ist zur Gedächtnus, daß...“ *Ženské františkánské kláštery a utváření paměti v kontextu nároků řádového dějepiscectví*, FHB 30/2, 2015, s. 369–386.
- KILIÁN, Jan (ed.), *Mělnická kronika Jana Josefa Albrechta ze sklonku baroka*, Mělník 2005.
- KILIÁN, Jan, *Die Melniker Kapuziner von der Gründung des Hospizes bis zu den Josephinischen Reformen*. in: Heidemarie Specht – Tomáš Černušák (edd.), *Leben und Alltag*

- in böhmisch-mährischen und niederösterreichischen Klöstern in Spätmittelalter und Neuzeit (=Monastica Historia 1), St. Pölten – Brno 2011, s. 101–112.
- KOLLMANN, Hynek, *P. Bonaventura z Kolína, kapucín, reformátor města Fulneku. Studie z archivu Sv. kongregace de propaganda fide*, SHK 3, 1894, s. 87–105.
- KOVÁCS, Elisabeth, *Einflüsse geistlicher Ratgeber und höfischer Beichtväter auf das fürstliche Selbstverständnis, auf Machtbegriffe und politische Entscheidungen österreichischer Habsburger während des 17. und 18. Jahrhunderts*, Cristianesimo Nella Storia 4, 1983, s. 79–102.
- KUNEŠ, Jiří, *Kronika českobudějovického kapucínského konventu*, Diplomová práce, Historický ústav Jihočeské univerzity, České Budějovice 2003.
- Lexicon Capuccinum: promptuarium historico-bibliographicum ordinis fratrum minorum capuccinorum (1525–1950)*, Roma 1951.
- LHOTÁK, Jan, *Poutě a poutnictví v dějinách Sušice*, Minulosti Západočeského kraje 46, 2011, s. 132–151.
- LHOTÁK, Jan, *Město Sušice a jeho poddaní. K úloze a významu vrchnostenského hospodaření královských měst v raném novověku*, Praha 2018.
- MALÝ, Tomáš, „Mentalita“, *zbožnost a smrt chrudimského měšťana v raném novověku (Chrudimské kšafy ze 16. –18. století)*, Chrudimský vlastivědný sborník 7, 2003, s. 19–70.
- MALÝ, Tomáš, *Smrt a spása mezi Tridentinem a sekularizací. Brněňští měšťané a proměny laické zbožnosti v 17. a 18. století*, Brno 2009.
- MALÝ, Tomáš – MAŇAS, Vladimír – ORLITA, Zdeněk, *Vnitřní krajina zmizelého města. Náboženská bratrstva barokního Brna*, Brno 2010.
- MARECKI, Jozef – PREJS, Roland, *Zarys historii kapucynów w Polsce*, Kraków 2004.
- MARTELENC, Tanja, „*Libri tre nei quali si scuopre in quanti modo si può edificare vn Monast.o sý la Chiesa*“: *architectural treatise of Capucin friar Antonio da Pordenone*, in: Michaela Rosso (ed.), *Investigating and Writing Architectural History Subjects, Methodologies and Frontiers*, Torino 2014, s. 1058–1071.
- MATĚJKA, Pacifik, *Prvopočátky kapucínského řádu*, Praha – Olomouc 2002.
- MATĚJKA, Pacifik, *Seznamy představených kapucínských klášterů podřízených provincialátu v Praze (1599–2005)*, *Paginae historiae* 13, 2005, s. 140–267.
- MATĚJKA, Pacifik, *Seznam provinciálů, definatorů a ostatních představených správních jednotek kapucínského Řádu s historickým sídlem v Praze (a Vídni)*, *Paginae historiae* 14, 2006, s. 259–343.
- MATĚJKA, Pacifik, *Literárně činní členové a příznivci kapucínského řádu v Čechách*, *Paginae historiae* 18, 2010, s. 217–264.
- MIKULEC, Jiří, *Náboženská bratrstva a třetí řády při františkánských kláštorech v barokních Čechách*, in: Petr Regalát Beneš – Petr Hlaváček (edd.), *Historia Franciscana II*, Kostelní Vydří 2005, s. 188–203.
- MIKULEC, Jiří, *Kláster a barokní společnost. K vlivu řeholního prostředí na spiritualitu laiků*, in: Ivana Čornejová – Hedvika Kuchařová – Kateřina Bobková-Valentová (eds.), *Locus pietatis et vitae*, Sborník příspěvků z konference konané v Hejnicích ve dnech 13. – 15. září 2007, Praha 2008, s. 281–300.
- MIKULEC, Jiří, *Poznámky ke vnímání řeholního života mezi barokem a osvícenstvím*, *Theatrum historiae* 3, 2008, s. 275–287.
- MIKULEC, Jiří, *Náboženský život a barokní zbožnost v českých zemích*, Praha 2013.
- NOVOTNÝ, David, *Nad počátky kapucínského konventu v Chrudimi*, Sborník východočeských archivů 16, 2018, s. 33–64.
- OPPELTOVÁ, Jana, *Příspěvek k typologii barokních klášterních slavností na příkladu premonstrátské kanonie Klášterní Hradisko u Olomouce*, in: Václav Bůžek – Pavel Král (edd.),

- Slavnosti a zábavy na dvorech a v residenčních městech raného novověku (=Opera historica 8), České Budějovice 2000, s. 505–536.
- ORLITA, Zdeněk, „Bildergalerie katholischer Missbräuche. Náboženská bratrstva jihlavského kraje ve světle josefínských účetních výkazů, in: Rudolf Schebesta (ed.), Mezi Jihlavou a Vídní 1700–1900, Jihlava 2006, s. 111–126.
- ORLITA, Zdeněk, *Dům v zahradě Páně. Fulnecký kapucínský klášter v proměnách staletí*, Nový Jičín 2016.
- PETŘIVALSKÝ, Petr, *Počátky kapucínů v Olomouci ve světle řádových narativních pramenů*, Diplomová práce, Teologická fakulta Univerzity Palackého, Olomouc 2007.
- PODLAHA, Antonín, *Dějiny arcidiecéze pražské od konce století XVII. do počátku století XIX*, tom. I, Doba arcibiskupa Jana Josefa hraběte Breunera (1694–1710), Praha 1917.
- PREISS, Pavel, *České královny z rodu Gonzagů a kapucíni. K habsburskému kultu sv. Heleny jako předobrazu císařoven a sv. Josefa a Svaté rodiny v Čechách*, in: TÝŽ (ed.), Kořeny a letorosty výtvarné kultury baroka v Čechách, Praha 2008, s. 126–152.
- RABAS, Vavřinec, *Řád kapucínský a jeho působení v Čechách v 17. století*, Praha 1938.
- SANDER, Rudolf, *České zemské gubernium a církevní záležitosti v době josefínské*, SAP 45, 1995/1, s. 73–130.
- SOUSEDÍK, Stanislav, *Valerián Magni. Kapitola z kulturních dějin Čech 17. století*, Praha 1983.
- SLÁDEK, Miloš (ed.), *Svět je podvodný verbíř aneb Výbor z českých jednotlivě vydaných svátečních a příležitostných kázání konce 17. a prvních dvou třetin 18. století*, Praha 2005.
- SLÁDEK, Miloš – PEISERTOVIÁ, Lucie – BREŇ, Tomáš (eds.), *Veliký život Pána a Spasitele našeho Krista Ježíše a jeho nejsvětější a nejmilejší matky Marie Panny*, Praha 2007.
- ŠIMÁK, Josef Vítězslav, *Máti kapucínů*, in: Od pravěku k dnešku (sborník prací z dějin československých k šedesátým narozeninám Josefa Pekaře), Praha 1930, s. 163–183.
- TEJČEK, Michal, *Kapucíni v Brně v 17.–18. století*, Brno v minulosti a dnes 18, 2005, s. 145–200.
- THIESSEN von, Hillard, *Die Kapuziner zwischen Konfessionalisierung und Alltagskultur. Vergleichende Fallstudie am Beispiel Freiburgs und Hildesheims (1599–1750)*, Freiburg im Breisgau 2002.
- TISCHER, František, *Uvedení řádu kapucínů do Čech okolo roku 1600*, Věstník Královské české společnosti nauk 8, 1907, s. 1–55.
- [TURRADO] DE PODLABURA, Melchiorre, *Historia generalis Ordinis Fratrum Minorum Capuccinorum*, tom. I–IV, Roma 1947–1951.
- WINTER, Eduard, *Josefinismus a jeho dějiny: Příspěvek k duchovním dějinám Čech a Moravy 1740–1848*, Praha 1945.
- WOLF, Jiří, *Mor na Mostecku v roce 1680 a zdejší řeholníci. Heuristická poznámka k jejich misijnímu působení*, Ústecký sborník historický 14, 2005, s. 185–192.
- WOLF, Jiří, *Katolické misie u luteránů ve východní části Krušných hor mezi léty 1660 – 1730*, in: Zdeněk Nešpor (ed.), Čeští nekatolíci v 18. století, Ústí nad Labem 2007, s. 220–231.
- ZDICHYNEC, Jan, *Monasteriologie a klášterní problematika v raném novověku*, in: Marie Šedivá-Koldinská – Ivo Cermman (edd.), Základní problémy studia raného novověku Praha 2013, s. 230–267.
- ZEMEK, Metoděj – BOMBERA, Jan – FILIP, Aleš, *Piaristé v Čechách, na Moravě a ve Slezsku 1631–1950*, Prievidza 1992.
- ZUBER, Rudolf, *Osudy moravské církve v 18. století*, tom. I, Praha 1987.
- ZUBER, Rudolf, *Osudy moravské církve v 18. století*, tom. II, Olomouc 2003.

10) Životopis autora disertace

Osobní údaje

PhDr. Marek Brčák

Datum narození: 29. 3. 1988

Místo narození: Písek

Adresa: Janského 2371/89, Praha 13, 155 00

E-mail: marekbrcak@seznam.cz

Vzdělání

2013 – dosud: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, obor České dějiny (doktorské studium)

2014: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, obor České dějiny (rigorózní řízení)

2013 – 2014: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, obor Učitelství pro střední školy (CŽV)

2010 – 2013: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, obor Historie (navazující magisterské studium)

2007 – 2010: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, obor Historie (bakalářské studium)

2003 – 2007: Gymnázium Písek

Zaměstnání

1/2017 – dosud: Ústav dějin Univerzity Karlovy a Archiv Univerzity Karlovy – vědecký pracovník (1,0 úvazek)

5/2017 – 7/2017: Etnologický ústav akademie věd České republiky, v. v. i – vědecký pracovník (DPP) v rámci grantového projektu *Mezi státním plánem a badatelskou svobodou. Etnografie a folkloristika v českých zemích v kontextu vývoje kultury a společnosti v letech 1945–1989* – GA ČR, 15-03754S

3/2015 – 12/2016: Ústav dějin a archiv Univerzity Karlovy – pomocný vědecký pracovník (DPP)

4/2014 – 12/2016: Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci – vědecký pracovník (0,2 úvazek) v rámci grantového projektu *Zdroje, formy a funkce monastické historiografie raného novověku v českých zemích* – GA ČR, 14-05167S

9–12/2013: Historický ústav akademie věd České republiky, v. v. i. – vědecký pracovník (DPP); náplň práce: obsahový a kodikologický popis narativních pramenů řeholní provenience pro potřeby webové databáze řeholní historiografie českých zemí (online na <http://www.hiu.cas.cz/cs/databaze/bio-bibliograficka-databaze.ep/>)

5–9/2012: Knihovna Národního muzea, oddělení rukopisů a starých tisků – vědecký pracovník (DPP); náplň práce: obsahový a kodikologický popis rukopisných zlomků v rámci projektu dlouhodobého rozvoje výzkumné organizace Národní muzeum – DKRVO 2012, 00023272

7–9/2010: Historický ústav akademie věd České republiky, v. v. i. – vědecký pracovník (DPP) v rámci grantového projektu *Postavení jednotlivce v řádových komunitách Čech a Moravy v raném novověku* – GA AV ČR, IAA800150902

Stáže a studijní zahraniční pobyty

3/2017: Österreichisches Staatsarchiv Wien, Hausarchiv der regierenden Fürsten von Liechtenstein, Österreichisches National Bibliothek Wien

10/2015: Uniwersytet Wrocławski a Archiwum Państwowe we Wrocławiu

9/2012–2/2013: Universität Wien, studijní program Erasmus

9/2011: Archiv hlavního města Prahy

Jazykové znalosti

němčina – B2/2; latina – B2/2; angličtina – B1/2

Další dovednosti

práce s PC – pokročilý uživatel (Word, Excel, Internet, Outlook, Power Point, grafické editory)

zkušenosti s archivními systémy Elza, Bach, Clavius

Certifikáty vydané Národním archivem týkající se archivní péče o fotografické sbírky: *Identifikace černobílých fotografických technik* (25. 9. 2017) a *Identifikace barevných fotografických technik a fotografických tisků* (2. 10. 2017)

Přehled dosavadních odborných aktivit

1) Publikační činnost

Marek BRČÁK, *Působení kapucínského řádu v českých zemích během stavovského povstání (1618–1620)*, in: Marie Koldinská (ed.), *Dveře všech béd*, Praha (26 normostran, v tisku).

Marek BRČÁK, *Kapuziner und Stadt. Die Wirkung des Kapuzinerordens in böhmischen und mährischen Städten in der zweiten Hälfte des 17. und der ersten Hälfte des 18. Jahrhunderts*, in: Tomáš Černušák – Jarmila Hlaváčková – Karl Kollerman (eds.), *Orden und Stadt, Orden und ihre Wohltäter (= Monastica Historia, Band 4)*, Praha – St. Pölten (45 normostran, v tisku)

Marek BRČÁK, *Kdo jsou praví synové sv. Františka? Soužití františkánů-observantů a kapucínů v českých zemích v 17. a 18. století*, in: Petr Hlaváček (ed.), *Proměny františkánské tradice (= Europaeana Pragensia 11 – Historia Franciscana VII.)*, Praha (20 normostran, v tisku).

Marek BRČÁK, *Kapucíni*, in: Hedvika Kuchařová – Jana Oppeltová (edd.), *Historiam scribere. Nástin řeholní historiografie*, tom. II., Praha – Olomouc (70 normostran, v tisku).

Kateřina VALENTOVÁ – Jarmila KAŠPÁRKOVÁ (edd.), *Historiam scribere. Nástin řeholní historiografie*, tom. I, Praha – Olomouc (autor 60 slovníkových biografických hesel).

Marek BRČÁK, *Strategie kapucínského řádu při zakládání řeholních domů v českých zemích v raném novověku*, FHB 33/1, 2018, s. 217–237.

Marek BRČÁK – Roman ELNER, *Vzdělávání farmaceutů na pražských univerzitách v letech 1804–1953 pohledem studijních předpisů*, HUCP 58/1, 2018, s. 59–67.

Marek BRČÁK – Matěj MĚŘIČKA, *Signatura I A a*, in: Marek Brčák – Dalibor Dobiáš – Michal Dragoun – Martina Jamborová – Matěj Měřička – Kateřina Voleková (eds.), *Rukopisné zlomky Knihovny Národního muzea. Signatura I A*, Praha 2014, s. 17–70.⁷

Marek BRČÁK, *Kroniky českých a moravských kapucínských řeholních domů ze 17. a 18. století*, FHB 29/2, 2014, s. 383–407.

⁷ Recenze: Jindřich MAREK, *Marek Brčák, Dalibor Dobiáš, Michal Dragoun, Martina Jamborová, Matěj Měřička, Kateřina Voleková, Rukopisné zlomky Knihovny Národního muzea, Signatura I A, Praha 2014*, *Studia mediaevalia Bohemica*, 7/1, 2015, s. 152; Recenze: Renáta MODRÁKOVÁ, *Marek Brčák, Dalibor Dobiáš, Michal Dragoun, Martina Jamborová, Matěj Měřička, Kateřina Voleková, Rukopisné zlomky Knihovny Národního muzea, . Signatura I A, Praha 2014*, *Acta Musei Nationalis Pragae, Historia litterarum* 63/1–2, 2018, s. 50–53.

Marek BRČÁK, *Annales Patrum Capucinatorum provinciae Boemiae: Písemné prameny k dějinám kapucínského řádu v českých zemích v 17. století a možnosti jejich využití*, *Historica Olomucensia* 41, 2012, s. 143–169.

2) Zprávy a recenze

Marek BRČÁK – Petr CAJTHAML – Marek ĎURČANSKÝ – Milada SEKYRKOVÁ – Petr SVOBODNÝ – Lenka VAŠKOVÁ – Blanka ZILYNSKÁ, *Dějiny vzdělanosti na sjezdu historiků v Olomouci (13. – 15. 9. 2017)*, *HUCP* 57/2, s. 158–161.

Marek BRČÁK, Alena BOČKOVÁ, *Historia S. Joannis Nepomuceni. Zpráva historická o životě sv. Jana Nepomuckého aneb Podoby barokního překladu*, Praha 2015, *HUCP* 56/2, 2016, s. 139.

Marek BRČÁK, Šárka BELŠÍKOVÁ – Martin GAŽI – Jarmila HANSOVÁ, *Opat Bylanský a obrazy zlatokorunské školy. Osvícenství zdola v okrsku světa*, České Budějovice 2013, *HUCP* 56/1, 2016, s. 224–225.

Marek BRČÁK, Veronika ČAPSKÁ, *Představy společenství a strategie sebeprezentace. Řád servitů v habsburské monarchii (1613–1780)*, Praha 2011, *Historie – Otázky – Problémy* 6/2, 2014, s. 309–310.

3) Mezinárodní konference⁸

příspěvek *Die Konstituierung der böhmisch-mährischen Kapuzinerprovinz (1599–1673)* na konferenci *Die Franziskaner in den Ländern der Böhmisches Krone und Sachsen zwischen der Reform, Reformation und Gegenreformation (15.–17. Jahrhundert)*, (19. – 22. 9. 2018, Kadaň); pořadatelé: Historický ústav AV ČR, Institut für Sächsische Geschichte und Volkskunde

příspěvek *Die Kapuziner und die Stadt. Das Wirken des Kapuzinerordens in böhmischen und mährischen Städten in der zweiten Hälfte des 17. und der ersten Hälfte des 18. Jahrhunderts* na konferenci *Orden und Stadt, Orden und ihren Wohltäter* (24. – 26. 9. 2018, Telč) pořadatelé: Historický ústav AV ČR, Das Diözesanarchiv St. Pölten, Moravský zemský archiv Brno

4) Ocenění

4.–10. místo v soutěži *Historie 2010* (16. celostátní studentská vědecká soutěž konaná ve dnech 31. 3.–1. 4. 2011 v Olomouci)

prospěchová stipendia FF UK v letech 2009, 2011

5) Ostatní odborné aktivity:

lektorská činnost pro časopis *Historia Olomucensis*, Cornova

účast v pořadu české televize *Historie.cs* – díl „Ti s kapucí“ [19. 12. 2015]

⁸ Dále aktivní účast na deseti domácích konferencích a workshopech.